

„НАШЕ ТЕГЛИЦЕ“ НАЈБОЉА ПОСЛОВНА ИДЕЈА

ЈОШ ЧИТАЈТЕ:

ТУРИЗАМ РАЗВОЈНА ШАНСА СРПСКЕ

4

ОБРАЗОВАЊЕ ПРЕМА ПОТРЕБАМА ПРИВРЕДЕ

5

РАРС ПОДРЖАЛА И ОВОГОДИШЊИ
„ИНОСТ МЛАДИХ“

8

„НАШЕ ТЕГЛИЦЕ“ НАЈБОЉА ПОСЛОВНА ИДЕЈА

Најбоља пословна идеја у оквиру акцелератор пилот програма који проводи Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа (РАРС) је „Наше теглице“ – узгој и прерада шипка, Душанке Шурлан из Новог Града. Тако је одлучио стручни жири у саставу: Вера Нунич (Технолошки парк Љубљана), Срђан Иванковић (ИЦБЛ) и Маја Кнежевић (РАРС) након што је прегледао пословне планове и презентације свих десет пословних идеја које су ушле у финални дио Избора за најбољу пословну идеју. Најбољу идеју РАРС је наградила новчаним износом од 3.000КМ.

"Пресрећна сам. Мој рад и труд је препознат и награђен, а награду коју сам добила уложићу за набавку опреме за прераду шипка", рекла је Душанка Шурлан.

Жири је такође одлучио да још три пословне идеје иду у предуинкубацију у Иновациони центар Бањалука, а то су: „Dental4u.ba“ – информативни портал Гордана Илинчића из Бање Луке, „Explore BL“ – платформа за адреналински туризам Синише Срдича из Бање Луке и „Агенција за односе с јавношћу Вокатив“, трочланог тима из Бање Луке (Наташа Трифковић, Стефан Личина, Мирослав Вучић).

Избор за најбољу пословну идеју акцелератор пилот програма Агенција је организовала у оквиру пројекта ACCELERATOR који суфинансира Европска унија из средстава Европског регионалног развојног фонда и ИПА средстава у оквиру Дунавског транснационалног програма.

„Овај програм је једна од најважнијих активности у пројекту ACCELERATOR и подразумева подршку иновативним почетницима у пословању у виду обука, савјетодавне подршке, коришћења простора за рад у оквиру пословног инкубатора, административну и техничку подршку за коришћење средстава из различитих програма финансирања, могућност представљања пред потенцијалним инвеститорима, те промоцију и међународно повезивање“, појаснила је Марица Берић из Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа, пројект менаџер програма.

На јавни позив који је Агенција објавила у марту мјесецу пристигло је 30 пријава, а 16 их је одабрано за учећше у програму. Њих десет успјешно је прошло програм обуке и менторинга.

„Учесници акцелератор пилот програма су током два мјесеца прошли интензивни едукативно-савјетодавни програм подршке и тиме добили сва знања потребна за пословни успјех, као и савјетодавну подршку у циљу реализације њихове пословне идеје. Појединци и тимови који су учествовали у овом програму били су из свих крајева Републике Српске, од Новог Града до Источног Сарајева, а њихове пословне идеје припадају различитим секторима од ИТ, производње хране, пољопривреде, машинске индустрије, текстилне индустрије, до туризма и пружања одређених услуга“ – истакла је Берић.

У наредном периоду Агенција очекује значајније укључивање свих институција на нивоу Републике Српске, а нарочито оних које пружају неки вид финансијске подршке, јер је највећи проблем са којима се потенцијални предузетници сусрећу управо недостатак финансијских средстава за реализацију њихових пословних идеја.

Свечаном потписивању уговора са побједничким тимовима о уласку у прединкубацију у Иновациони центар Бања Лука, присуствовао је и министар науке и технологије РС Ален Шеранић. Осим коришћења простора за рад у оквиру пословног инкубатора, они ће добити и административну и техничку подршку за коришћење средстава из различитих програма финансирања, могућност представљања пред потенцијалним инвеститорима, те промоцију и међународно повезивање.

ТУРИЗАМ РАЗВОЈНА ШАНСА СРПСКЕ

Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа организовала је у Андрићграду 20. јуна округли сто о теми „Развој туризма у Републици Српској уз подршку развојних агенција“. Осим представника РАРС-а, на округлом столу учествовали су и представници Министарства индустрије, енергетике и рударства РС, Развојне агенције Србије, Туристичке организације РС, општине Вишеград, представници локалних развојних агенција из Републике Српске и регионалних развојних агенција из Србије, универзитета у Бањој Луци и Источном Сарајеву.

Учесници округлог стола разговарали су о улози развојних агенција у развоју туризма, као и улози туризма у локалном и регионалном развоју, као и могућностима заједничке прекограничне сарадње у области туризма. Представници Олимпијског центра Јахорина, развојних агенција Српске и Србије из Требиња, Ужица и Крушевца представили су добре праксе, а о улози туризма у развоју уопште говорили су професори са универзитета у Источном Сарајеву и Бањој Луци. Туристичке потенцијале Републике Српске представила је Туристичка организација РС.

Директор Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа Маринко Ђукић истакао је овом приликом да је туризам брзорастућа привредна грана свуда у свијету и да је то највећа развојна шанса и за Републику Српску.

Он је нагласио да развојне агенције имају добре капацитете за писање пројектних приједлога из области туризма посебно према међународним донаторима што је добра прилика за добијање средстава из међународних фондова.

- Андрићград је одлична локација, туристички бренд у близини границе са Србијом и зато смо овдје. Уз подршку академске заједнице и уз добре праксе колега разматрамо како да ставимо све капацитете у пуну функцију развоја туризма – рекао је Ђукић.

Виши савјетник регионалне развојне агенције „Златибор“ из Ужица Мирослав Ивановић рекао је да су регионалне развојне агенције у Србији препознате као кључни носиоци пројектног развоја туризма.

Директор вишеградске Туристичке организације Оливера Тодоровић навела је да је општина Вишеград својим стратешким развојним плановима показала да туризам спада у развојне шансе и да им је дала предност.

Она је изразила очекивање да ће у сарадњи са регионалним развојним агенцијама бити пронађен начин да се побољша туристичка инфраструктура и тако унаприједи садржаји који су неопходни.

Унапређење квалитета средњег стручног образовања према потребама привреде

Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа подржала је кроз програм „Прилика плус“, који финансира Влада Швајцарске, организацију стручне конференције која је одржана у Бањој Луци 17. и 18. маја 2018. Циљ конференције био је да унаприједи квалитет стручног образовања у складу са потребама привреде. Конференцију под називом "Стандарди занимања и стандарди квалификација као веза тржишта рада и образовних програма" организовало је Министарство просвјете и културе у сарадњи са Министарством рада и борачко-инвалидске заштите. Окупила је представнике ресорних министарстава, образовних институција, привреднике, те агенције и удружења заинтересована за системско рјешавање највећег проблема који мучи пословну заједницу, а то је недостатак стручног кадра.

У том контексту, надлежне институције у РС у сарадњи са сектором привреде почињу израду стандарда занимања и квалификација, односно пописа послова које појединац обавља у одређеном занимању и компетенција потребних за њихово успјешно обављање.

Конференцију је отворио министар просвјете и културе РС Дане Малешевић рекавши да би из ове сарадње требало да се дође до модернијих наставних планова и програма у складу са оним што привредници захтијевају да будући радници знају.

- Привредници најбоље познају које компетенције радник треба да посједује да би радио у одређеном послу - рекао је Малешевић додавши да је у плану развијање стандарда занимања и квалификација у струкама машинство и обрада метала, шумарство и обрада дрвета, пољопривреда и прерада хране, угоститељство и туризам и текстилство и кожарство.

Министар рада и борачко-инвалидске заштите Миленко Савановић оцијенио је да је посљедњих 25 година школован кадар који није могао наћи запослење, те да школство треба пратити потребе привреде која диктира развој и стандард становништва.

- Вријеме које је пред нама захтијева брзе промјене и реформу која је незаобилазна у образовању, што подразумијева везу између образовања и привреде која треба да исказе потребне профиле занимања - рекао је Савановић.

Он је поручио да је Влада определијелена да школује кадар који је потребан привреди и да се реални сектор растерети фискалних намета, а плата радника повећа.

Представник Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа Момир Ширко нагласио је да Агенција кроз програм "Прилика плус" покушава приближити сектор привреде и образовања унапређењем квалитета практичне наставе у средњим стручним школама.

- Наставни планови и програми су једна од ствари које је потребно мијењати у смислу да одговарају и привреди и ученицима. Да ученици буду у могућности да лакше дођу до посла јер ће тај посао обављати боље, а послодавци ће добити радну снагу која ће моћи да одговори основним захтјевима радног мјеста - рекао је Ширко.

Након уводних обраћања свих актера у овом процесу улиједила је презентација експерта из Хрватске и кратка дискусија, а затим и рад секторских група на развијању стандарда занимања и квалификација.

Пословни субјекти учили како да заштите интелектуално власништво

Републичка агенција за развој малих и средњих предузећа, као координатор Европске мреже предузетништва у Републици Српској, организовала је јуче у Бањој Луци радионицу о теми „Заштита интелектуалног власништва у складу са ЕУ стандардима као елемент и предуслов подстицајног пословног окружења“.

Учесници радионице упознали су се са могућностима располагања интелектуалним власништвом у подручју истраживања, образовања и иновација.

Пословни субјекти и остале институције показали су велико интересовање за механизам заштите, те су кроз консултације један на један са предавачем могли детаљније да се информишу о свим питањима из ове области у вези са њиховим производима или услугама. Предавач на радионици био је проф. др Иван Штефанић амбасадор за заштиту интелектуалне својине у оквиру Европске мреже предузетништва.

Сарадња са Агенцијом за регионални развој Расинског округа

Делегација Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа, на челу са директором Маринком Ђукићем, посјетила је Агенцији за регионални развој Расинског округа у Крушевцу. Радна посјета наставак је успјешно започете сарадње у оквиру Европске мреже предузетништва прије три године, а сада је вријеме да се она још више конкретизује.

Делегацију наше Агенције примила је замјеница градоначелнице Града Крушевца Весна Лазаревић.

- Мислим да постоје солидне могућности сарадње двије агенције. Та сарадња је почела кроз Европску мрежу предузетништва, кроз организовање Форума о привредној сарадњи РС и Србије и повезивање наших предузећа. Кроз Европску мрежу предузетништва покушавамо да интернационализујемо како предузећа из Републике Српске, тако и предузећа из Србије. Надам се доброј сарадњи – рекао је директор РАРС Маринко Ђукић.

Директор Агенције за регионални развој Расинског округа Александар Шароњић истакао је да је циљ посјете делегације из Републике Српске остваривање још тјешње сарадње.

- Ми би требали у новембру мјесецу да организујемо један заједнички скуп на тему Европска мрежа предузетништва, односно конференцију и ово је прилика за конкретне договоре – рекао је Шароњић.

Делегација Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа присуствовала је и састанку регионалних агенција за развој Пожаревца, Ниша, Лесковца, Зајечара и Крушевца који је одржан у Књажевцу.

РАРС подржала и овогодишњи „ИНОСТ младих“

Директор Републичке агенције за развој малих и средњих предузећа Маринко Ђукић присуствовао је свечаном отварању 20. Међународне изложбе идеја, иновација и стваралаштва "Иност младих 2018" која је у априлу одржана у Бањој Луци . Као и претходних година, Агенција је и овај пут подржала организацију ове манифестације.

На изложби је учествовало око 500 излагача из Републике Српске, Федерације БиХ, Србије, Хрватске, Словеније, Македоније, Русије, Румуније, Француске, Италије, Марока, Индије и САД. Они ће у Бањој Луци представити укупно 350 експоната.

Изложбу је отворио министар науке и технологије Републике Српске Јасмин Комић који је истакао да је ово манифестација младих који носе енергију потребну посебно у ослобађању иновативних активности, идеја, иновација и свега онога што треба да буде обиљежје приступа привреди и пословању. Градоначелник Бањалуке Игор Радојичић је рекао је Град Бањалука град младих, знања и Универзитета и да је изузетно важно да његујемо и овај догађај и овакве манифестације.